

اولین گزارش در باره وجود و ریخت شناسی پروبستیمیریا ویویپارا (*Probstmayria vivipara*)

علی اسلامی* بهنام مشگی^۱ ثریا نائم^۲

^۱گروه انگل شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران-ایران
^۲گروه انگل شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه ارومیه، ارومیه-ایران

(دریافت مقاله: ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۸۴، پذیرش نهایی: ۱۷ خرداد ماه ۱۳۸۵)

چکیده

در بررسی محتویات لوله گوارش ۱۰ راس الاغ از قولون ۶ راس پروبستیمیریا ویویپارا جدا گردید. بر اساس آزمایش ۲۰ کرم نر و ۲۰ کرم ماده مشخصات ریخت شناسی آنها تعیین گردید. اکثر ابعاد متریک تعیین شده در این بررسی در مقایسه با ارقام گزارش شده برای تعداد معدودی از اندامها (شامل: طول کرم نر و ماده، طول مری و طول اسپیکول) توسط نوو-لمر (۱۹۳۶) بزرگتر بودند.

واژه‌های کلیدی: پروبستیمیریا ویویپارا، زیست شناسی، الاغ.

۶ لب احاطه شده است. مری از سه قسمت قدامی ماهیچه‌ای و میانی و خلفی که در انتها به حباب و دریچه ختم می‌شود تشکیل شده است سایر مشخصات آن در جدول نشان داده شده است. ضمنا انتهای خلفی کرم نر پیچ خورده بود، گوبرناکولوم وجود نداشت و مجرای انزال اسپرم شدیداً ماهیچه‌ای شده بود. دم کرم ماده مستقیم و به نوک ساده‌ای ختم می‌شد. اکثر مشخصات ارائه شده در جدول ۱ برای اولین بار تعیین گردیده‌اند و اختلافاتی را با مشخصات داده شده توسط Lemaire-Neveu در سال ۱۹۳۶ نشان می‌دهند.

بحث

بررسی کتاب‌ها، مقالات و جستجوی اینترنتی نشان داد که مشخصات ریخت شناسی پروبستیمیریا ویویپارا اولین بار توسط Neveu-Lemaire در سال ۱۹۳۶ شرح داده شده است وی فقط طول نر و ماده، طول اسپیکول

مقدمه

پروبستیمیریا ویویپارا جزء فوق خانواده کوسموسرسوئیده‌آ (Cosmoceroidea) و خانواده اتراکتیده (Atractidae) می‌باشد Anderson (اندرسون، ۱۹۹۲) سیر تکاملی آن در بین کرم‌های راسته اسکاریدیدا یگانه است زیرا فاقد مرحله آزاد زی می‌باشد. کرم‌های موجود در قولون نوزادها هستند. این نوزادها در قولون بالغ شده و موجب آلودگی خود به خود حیوان می‌شوند. نحوه آلوده شدن سایر حیوانات با این انگل به خوبی مشخص نیست و ممکن است مراحل مختلف رشد انگل با مدفوع خارج شده و باعث آلوده شدن سایر حیوانات گردد. کامل ترین گزارش در باره ریخت شناسی انگل هفتادسال پیش توسط Neveu-Lemaire در سال ۱۹۳۶ ارائه شده و پس از آن نویسندگان مختلف در کشورهای مختلف برای شرح انگل همان مشخصات را تکرار کرده‌اند.

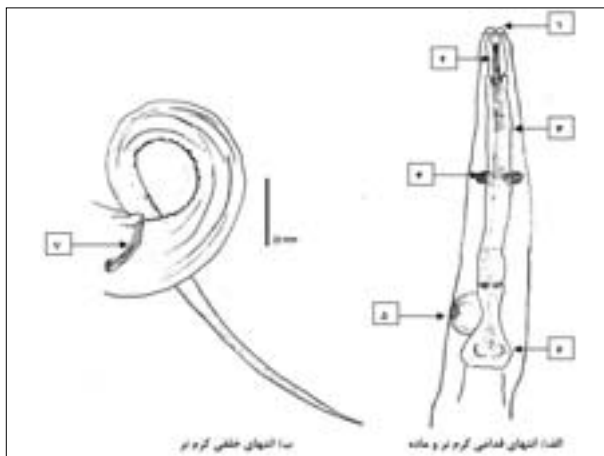
هدف از بررسی حاضر تعیین وجود پروبستیمیریا ویویپارا در تک سمی‌های ایران و مطالعه ریخت شناسی آن می‌باشد.

مواد و روش کار

کرم‌های موجود در قولون الاغ‌های ذبح شده در باغ وحش برای تغذیه گوشته‌خواران وحشی، پس از سستشوی محتویات در الک ۱۰۰ جدا شدند کرم‌های جدا شده در الک ۷۰ در صد حاوی ۵ درصد گلیسرین حفظ و سپس ابعاد مورد نظر، در ۲۰ کرم نر و ماده شفاف شده در گلیسرین با استفاده از لام میکرومتری چشمی اندازه‌گیری می‌شد (۱).

نتایج

در بررسی حاضر پروبستیمیریا ویویپارا برای اولین بار از لوله گوارش ۶ راس الاغ مطالعه شده جدا گردید (۶۰ درصد) و از یک راس آنها بیش از ۵۰۰ هزار عدد کرم جمع‌آوری شد. این نماتود کرم کوچکی است که دهانش توسط

تصویر ۱- انتهای قدامی و خلفی پروبستیمیریا ویویپارا.

(۱- لب، ۲- دهان، ۳- بخش ماهیچه‌ای مری، ۴- حلقه عصبی، ۵- منفذ دفعی، ۶- دریچه مری، ۷- اسپیکول).

جدول ۱- مشخصات پروبستمریا ویویپارا بر اساس اندازه گیری ۲۰ کرم نر و ماده جدا شده از الاغ.

عضو	حداقل (میلی متر)	حداکثر (میلی متر)	میانگین وانحراف معیار (میلی متر)	نو- لمر (میلی متر) (۱۹۳۶)	اوزبی (میلی متر) (۱۹۶۳)
طول نر	۲/۱۰	۳/۱۰	۲/۶۵±۰/۲۷	۲	۲-۳
طول ماده	۲/۳۰	۴	۳/۲۳±۰/۴۹	۲/۹	۲-۳
طول دهان	۰/۰۴۶	۰/۰۸	۰/۰۶۴±۰/۱۲	*	*
طول مری	۰/۲۸۷	۰/۴۵۶	۰/۳۴۳±۰/۰۴۷	۰/۴-۰/۵	*
طول اسپیکول راست	۰/۰۶۱	۰/۰۸۴	۰/۰۷۶±۰/۰۰۷	۰/۵۸	۰/۵۸
طول اسپیکول چپ	۰/۰۶۷	۰/۰۸۸	۰/۰۸±۰/۰۰۶	۰/۰۶۷	۰/۰۶۷
فاصله منفذ دفعی تا انتهای قدامی	۰/۲۷۶	۰/۴۵۰	۰/۲۷۹±۰/۰۴۲	*	*
فاصله مخرج تا انتهای خلفی	۰/۹	۱/۳۵۰	۱/۱۱±۰/۱۳	*	*

* هیچگونه گزارشی در باره این موارد وجود ندارد.

References

۱. اسلامی، علی (۱۳۷۶) کرم شناسی دامپزشکی جلد سوم، نماتودها و آکانتوسفالها، چاپ دوم، انتشارات دانشگاه تهران.
2. Anderson, R.C. (1992) Nematode parasites of Veterinarians, Their Development and Transmission. CAB International, 228-229.
3. Euzeby, J. (1963) Les maladies Vermineuses des Animaux Domestiques Et Leur Incidence Sur la Pathologie Humaine. Vigot Freres, Editeurs, 39.
4. Levine, N.D. (1968) Nematode Parasites of Domestic Animals and Man. Burgess Publishing Company. Minneapolis, 388-389.
5. Neveu-Lemaire, M. (1936) Traite D'Helminthologie Medical et Veterinaire. Vigot Freres, Editeurs. 732.
6. Soulsby, E.J.L. (1982) Helminths, Arthropods and Protozoa of Domestic Animals. Bailliere Tindall and Cassell. 172.

مری را تعیین کرده و سایر نویسندگان (Euzeby در سال ۱۹۶۳، Levine در سال ۱۹۶۸، Soulsby در سال ۱۹۸۲، Anderson در سال ۱۹۹۲ برای شرح ریخت شناسی انگل همین اطلاعات را نقل کرده اند. اگر چه Euzeby در سال ۱۹۶۳ به وجود ۶ لب و مجرای انزال اسپرم شدیداً ماهیچه ای انگل اشاره کرده است اکثر مشخصات تعیین شده در این بررسی بجز مری بزرگتر از ارقام گزارش شده توسط Neveu-Lemaire بود. در گزارش Neveu-Lemaire در سال ۱۹۳۶ طول کرم نر و ماده و مری به ترتیب ۲/۹، ۴/۵ و ۰/۴ میلی متر است که کوچکتر ولی تا حدودی نزدیک به یافته های این بررسی می باشد. طول اسپیکول که معیار مهمی برای تشخیص گونه می باشد در بررسی حاضر میانگین آن برای اسپیکول راست ۷۶ میکرون و برای اسپیکول چپ ۸۰ میکرون تعیین گردید، در حالی که Neveu-Lemaire در سال ۱۹۳۶ طول اسپیکول راست را ۵۸ و طول اسپیکول چپ را ۶۷ میکرون ذکر کرده است که نشان دهنده اختلاف زیادی بین اعداد بدست آمده در دو بررسی می باشد. چون جدیداً مشخصات این انگل شرح داده نشده است نمی توان این تغییرات را نشانه تنوع بین گونه ای دانست. برای اظهار نظر دقیق در این مورد باید نمونه هایی از سایر کشورها نیز آزمایش شود ولی تا انجام بررسی های تکمیلی باید طول اسپیکول چپ نمونه های آزمایش شده در ایران را بین ۶۷-۸۸ میکرون و اسپیکول راست را بین ۸۴-۶۱ میکرون در نظر گرفت.

FIRST REPORT ON THE PRESENCE OF PROBSTMAYRIA VIVIPARA AND ITS REDESCRIPTION

Eslami, A.^{1*}, Meshgi, B.¹, Naem, S.²

¹Department of Parasitology, Faculty of Veterinary Medicine, University of Tehran, Tehran-Iran

²Department of Parasitology, Faculty of Veterinary Medicine, Uremia University, Uremia-Iran

(Received 22 April 2005 , Accepted 7 June 2006)

Abstract:

Probstmayria vivipara was collected from the contents of colons of 6 out 10 donkeys. The redescription of morphology was carried out by the examination of 20 males and 20 females. The dimension of most of the determined characteristics was larger than that previously described by Neveu-Lemaire (1936), such as the total length of male and female, as well as the length of esophagous and spicules.

Key words: *Probstmayria vivipara*, redescription.

